

9. febrúar 2022



Fjármálastefna 2022-2026

- tillaga að breytingum við síðari umræðu

Kynning fyrir fjárlaganefnd Alþingis

Stjórnarráð Íslands

Fjármála- og efnahagsráðuneytið



Hlutfall af vegrri landsframleiðslu, %	2022	2023	2024	2025	2026
A1-hluti hins opinbera¹					
Heildarafkoma	-6,5	-4,8	-3,6	-2,4	-1,0
þar af ríkissjóður (A1-hluti)	-5,5	-4,0	-3,0	-2,0	-0,8
þar af sveitarfélög (A-hluti)	-1,0	-0,8	-0,6	-0,4	-0,2
Óvissubil	-1,5	-2,0	-2,5	-3,0	-3,5
Skuldir ²	41,5	44,0	47,0	49,0	49,5
þar af ríkissjóður (A1-hluti)	34,0	36,0	38,5	40,0	40,5
þar af sveitarfélög (A-hluti)	7,5	8,0	8,5	9,0	9,0
Opinberir aðilar í heild					
Heildarafkoma	-6,0	-4,0	-2,6	-1,4	0,0
þar af A1-hluti hins opinbera	-6,5	-4,8	-3,6	-2,4	-1,0
þar af fyrirtæki hins opinbera ³	0,5	0,8	1,0	1,0	1,0
Skuldir ²	64,5	65,0	67,0	68,0	68,5
þar af A-1 hluti hins opinbera	41,5	44,0	47,0	49,0	49,5
þar af fyrirtæki hins opinbera ³	23,0	21,0	20,0	19,0	19,0

Fjármálastefna 2022-2026

Mælt var fyrir þátl. þann 7. des. sl.

Tillaga til þingsályktunar um
fjármálastefnu fyrir árin 2022-2026.

Byggt á þjóðhagsspá Hagstofu Íslands í
nóvember 2021.

Framlagt fjárlagafrumvarp var í samræmi
við fyrsta ár fjármálastefnunnar eins og
lög gera ráð fyrir



Leiðarljós fjármálastefnunnar

- Hækkun á skuldum hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu stöðvist á árinu 2026 ásamt því að ríkissjóður stuðli að efnahagslegum stöðugleika til skemmri tíma.
- Markmiðið með því er að standa vörð um fjárhagslegan viðnámsþrótt hins opinbera og getu stjórnvalda til þess að milda áhrif óvæntra efnahagsáfalla á heimili og fyrirtæki samhliða því að varna því að ríkisfjármálin ýti undir eftirspurnarþenslu í hagkerfinu.



Breyting á afkomuhorfum ríkissjóðs 2022

- Samþykkt fjárlög ársins 2022 gera ráð fyrir um 5,2% af VLF halla á rekstri ríkissjóðs sem er um 0,5% af VLF lakari afkoma en gert var ráð fyrir í frumvarpinu og undirliggjandi forsendum framlagðar fjármálastefnu.
 - Þar af lækkuðu tekjur ríkissjóðs samtals um 3,4 ma.kr. Tekjurnar lækkuðu um 7,2 ma.kr. vegna framlengingar á átaksverkefninu „Allir vinna“ en á móti vó að hluta hækkun tekna vegna veiðigjalda (1,3 ma.kr.), endurgreiðsla VSK til opinberra aðila (1,9 ma.kr.) og bifreiðagjalda (0,5 ma.kr.).
 - Útgjöld ríkissjóðs urðu rúmlega 14,3 ma.kr. hærri nær alfarið vegna breytinga við 2. umr. frumvarpsins. Af þeirri aukningu er gert ráð fyrir að 8-9 ma.kr. séu varanleg og hafi þannig áhrif á árin 2023-2026.



Breyting á afkomuhorfum ríkissjóðs 2022

- Þessu til viðbótar hefur verið talin þörf á að framlengja tiltekna efnahagsaðgerðir vegna kórónuveirufaraldursins í upphafi þessa árs en með breyttri útfærslu með hliðsjón af dvínandi áhrifum faraldursins. Gróflega áætlað nemur umfang þessara ráðstafana um 0,2% af VLF árið 2022.



Breyting á skuldahorfum ríkissjóðs

- Skuldir ríkissjóðs í árslok 2022 eru áætlaðar um 35% af VLF skv. samþykktum fjárlögum sem er nokkuð lakari staða en gert var ráð fyrir í frumvarpinu (33,7%). Þá bætist við áhrif nýrra og framlengdra mótvægisráðstafana vegna heimsfaraldursins.
- Breyttar horfur má einkum rekja til breytinga við 2. og 3. umræðu fjárlagafrumvarpsins auk endurmats á stöðu eigna og skulda í árslok 2021 sem lá ekki fyrir við vinnslu þátl. um fjármálastefnu.
- Hærri skuldir í árslok 2022 hefur áhrif á skuldastig áranna 2023-2026 vegna grunnáhrifa.

Tillaga að aðlögun á fjármálastefnu við síðari umræðu

Hlutfall af vergri landsframleiðslu, %	2022	2023	2024	2025	2026
A1-hluti hins opinbera¹					
Heildarafkoma	-7,0	-4,8	-3,6	-2,4	-1,0
þar af ríkissjóður (A1-hluti)	-6,0	-4,0	-3,0	-2,0	-0,8
þar af sveitarfélög (A-hluti)	-1,0	-0,8	-0,6	-0,4	-0,2
Óvissubíl	-1,5	-2,0	-2,5	-3,0	-3,5
Skuldir ²	43,5	46,0	49,0	51,0	51,5
þar af ríkissjóður (A1-hluti)	36,0	38,0	40,5	42,0	42,5
þar af sveitarfélög (A-hluti)	7,5	8,0	8,5	9,0	9,0
Opinberir aðilar í heild					
Heildarafkoma	-6,5	-4,0	-2,6	-1,4	0,0
þar af A1-hluti hins opinbera	-7,0	-4,8	-3,6	-2,4	-1,0
þar af fyrirtæki hins opinbera ³	0,5	0,8	1,0	1,0	1,0
Skuldir ²	66,5	67,0	69,0	70,0	70,5
þar af A-1 hluti hins opinbera	43,5	46,0	49,0	51,0	51,5
þar af fyrirtæki hins opinbera ³	23,0	21,0	20,0	19,0	19,0

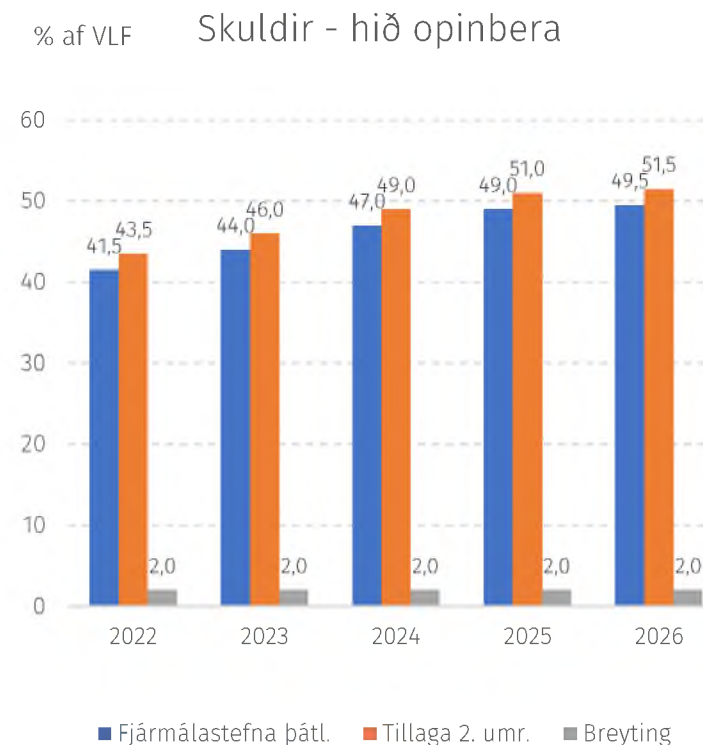
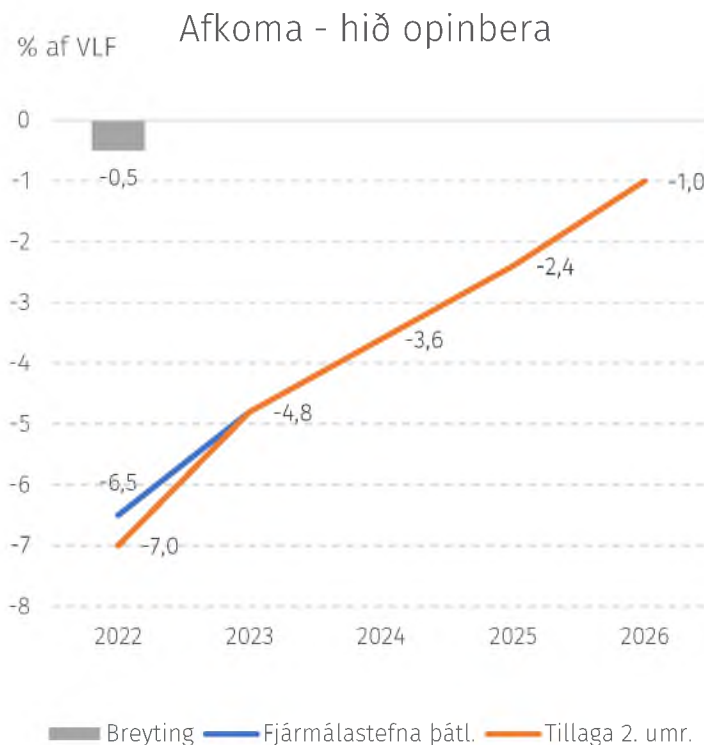
Breyting frá þátl.

Hlutfall af vergri landsframleiðslu, %	2022	2023	2024	2025	2026
A1-hluti hins opinbera¹					
Heildarafkoma	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
þar af ríkissjóður (A1-hluti)	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
þar af sveitarfélög (A-hluti)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Óvissubíl	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skuldir ²	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
þar af ríkissjóður (A1-hluti)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
þar af sveitarfélög (A-hluti)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Opinberir aðilar í heild					
Heildarafkoma	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
þar af A1-hluti hins opinbera	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
þar af fyrirtæki hins opinbera ³	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skuldir ²	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
þar af A-1 hluti hins opinbera	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
þar af fyrirtæki hins opinbera ³	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

- Lakari afkoma v. br. við 2. og 3. umr. fjárlaga 2022 auk nýrra mótvægisráðstafana
- Hærri skuldir vegna afkomubreytinga til viðbótar við lakari árslokastöðu 2021

Tillaga að br. á fjármálastefnu við 2. umr.

Samanburður á þátl. og tillögu að síðari umræðu.





Megin stefnumörkun er óbreytt

- Þessi aðlögun á stefnuferlum fjármálastefnunnar með hliðsjón af afgreiðslu fjárlaga ársins 2022 og tímabundinni framlengingu ráðstafana vegna veirufaraldursins breytir engu um þau megin markmið sem komu fram í stefnunni og eru rökstudd í greinargerð hennar.
- Þannig verður áfram gengið út frá þeirri ábyrgu stefnumörkun að stöðva hækkun skuldahlutfallsins fyrir árslok 2026 og haga ríkisfjármálunum með þeim hætti að þau hafi ekki þenslu- og verðbólguáhrif þegar hagkerfið færir í framleiðsluspennu á yfirstandandi vaxtarskeiði.